

Lublin, 11 września 2014 r.

RIO – II – 600/16/2014

Pan Rafał Plewiński
Wójt Gminy Wąwolnica
ul. Lubelska 39
24-160 Wąwolnica

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 14 maja do 3 lipca 2014 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wąwolnica. Protokół kontroli podpisano 18 lipca 2014 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Prowadzenie ksiąg rachunkowych gminnych jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną – str. 3, 4 protokołu.

Nie prowadzić ksiąg rachunkowych Gminnej Biblioteki Publicznej i Gminnego Domu Kultury, bowiem Urząd Gminy nie jest podmiotem, o którym mowa w przepisach art.

11 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

1.2. Niekompletne opracowanie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, w wyniku:

- *nieokreślenia zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 800 „Fundusz jednostki”,*
- *niesporządzenia opisu funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, leśnym i od nieruchomości, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP – str. 4, 5 protokołu.*

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez określenie zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych do konta 800 „Fundusz jednostki” i ich powiązania z kontami księgi głównej oraz sporządzenie opisu funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, leśnym i od nieruchomości, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”, stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „a” i „c” oraz ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

1.3. Uznawanie dotacji przekazanych instytucjom kultury za rozliczone w dacie ich przekazania – str. 7, 70 protokołu.

Zapisów o zdarzeniach dokonywać zgodnie z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, ujmując w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że uznanie dotacji przekazanej instytucji kultury za rozliczoną nie może nastąpić w tym samym dniu, w którym nastąpiło jej przekazanie, w związku z przepisami art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

1.4. Zaklasyfikowanie wydatków do § 605 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, mimo ich bieżącego charakteru (w tym z tytułu zakupu opon i części samochodowych, remontu ciągnika, świetlicy i dróg gminnych) – str. 7, 8 protokołu.

Wydatki budżetowe klasyfikować zgodnie z ich charakterem, w tym wydatki na zakup materiałów i wyposażenia ujmować w § 421 „Zakup materiałów i wyposażenia”, a wydatki na zakup usług remontowych dróg oraz usług naprawczych środków transportów i sprzętu ujmować

w § 427 „Zakup usług remontowych”, zgodnie z „Klasyfikacją paragrafów wydatków i środków”, stanowiącą Załącznik nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1053).

Do wydatków bieżących, związanych z remontem dróg gminnych, zaliczać wydatki polegające na wykonywaniu robót przywracających pierwotny stan drogi, także przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie pierwotnym, w związku z przepisami art. 4 pkt 19 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260 z późn. zm.).

1.5. Niewyksięgowanie z konta 011 „Środki trwale” wartości gruntów przekazanych jednostkom organizacyjnym gminy w trwały zarząd (w wysokości 64.852 zł) – str. 9 protokołu.

Z ewidencji księgowej wykسیęgować wartość gruntów przekazanych w trwały zarząd jednostkom organizacyjnym, zgodnie z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z przepisami § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia z 5 lipca 2010 r.”.

1.6. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-27S za 2013 r. – realizowanych dochodów z tytułu podatku od środków transportowych od osoby prawnej (w kwocie 650 zł) oraz skutków obniżenia górnych stawek w tym podatku (w kwocie 1.243,80 zł) w podziałce klasyfikacji budżetowej dotyczącej osób fizycznych – str. 17, 36 protokołu.

Kwoty dotyczące zrealizowanych dochodów z tytułu podatku od środków transportowych oraz skutków obniżenia górnych stawek, w tym podatku od osób prawnych, wykazywać w sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej/jednostki samorządu terytorialnego” w rozdziale 75615 „Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych”, zgodnie z „Klasyfikacją rozdziałów”, stanowiącą załącznik Nr 2 do rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

1.7. Niezłożenie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 r. przez Urząd Gminy, mimo posiadania nieruchomości zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy.

Przypadki niewyegzekwowania deklaracji na podatek rolny i od nieruchomości na 2013 r. od podatników zwolnionych z tych podatków uchwałami Rady Gminy – str. 18 – 20, 30, 31 protokołu.

Corocznie składać deklaracje na podatek od nieruchomości, w związku z posiadaniem nieruchomości zwolnionych z tego podatku, na podstawie postanowień § 1 ust. 4 uchwały Nr III/15/2002 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Wąwolnica, zgodnie z przepisami art. 6 ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849), mając na uwadze obowiązek wykazania w sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 8 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119).

W przypadku zwolnienia z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy nierozdysponowanych nieruchomości, które stanowią mienie komunalne, w deklaracji na ten podatek uwzględniać m. in. powierzchnię gruntów komunalnych oznaczonych – w ewidencji geodezyjnej – symbolem „dr”, niebędących gruntami zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, w związku z art. 2 ust. 3 pkt 4, art. 3 ust. 1 pkt 1 oraz art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Od podatników zwolnionych z podatku rolnego i podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Gminy, egzekwować obowiązek złożenia deklaracji, mając na uwadze przepisy art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.) w związku z art. 6a ust. 9 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.) i art. 6 ust. 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Ponadto ustalić powierzchnię gruntów zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej przez jednostkę OSP, wskazaną pod poz. 3 załącznika Nr III/1 do protokołu kontroli, zwolnionych z opodatkowania podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości, na podstawie postanowień § 1 pkt 2 uchwały Nr XIX/176/05 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku rolnego oraz postanowień § 1 ust. 1 uchwały Nr III/15/2002 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy

Wąwolnica, celem wykazania skutków tego zwolnienia w sprawozdaniu Rb-PDP – str. 19 protokołu.

1.8. Wykazanie – w bilansie Urzędu Gminy sporządzonym na 31 grudnia 2013 r. – udziałów gminy w spółkach (według stanu na koniec roku) w niewłaściwej pozycji – str. 21, 22 protokołu.

Bilans Urzędu Gminy sporządzać zgodnie z wzorem zawartym w załączniku Nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w szczególności wartość udziałów gminy w spółkach z o.o. wykazywać w pozycji A.IV.1. Akcje i udziały.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Niedostosowanie postanowień uchwały Nr III/15/02 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Wąwolnica do aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie pomocy publicznej – str. 26 protokołu.

Opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr III/15/02 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Wąwolnica, przez dostosowanie jej postanowień do aktualnie obowiązujących przepisów o pomocy publicznej, w związku z art. 7 ust. 3 i art. 20b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.), mając na uwadze, że pomoc de minimis reguluje rozporządzenie Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.).

2.1.2. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 27 - 31 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r., Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).

Przy opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości kościelnych osób prawnych uwzględniać przepisy art. 55 ust. 4 w związku z art. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1169 z późn. zm.), określające zakres zwolnień przedmiotowych z podatku od nieruchomości, przysługujących tym podmiotom, który obejmuje nieruchomości (ich części), stanowiące własność tych osób lub używane przez nie na podstawie innego tytułu prawnego na cele niemieszkalne, z wyjątkiem części zajmowanej na wykonywanie działalności gospodarczej.

Przy opodatkowaniu podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości gruntów stanowiących wspólnoty gruntowe, uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r. o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), w myśl których wspólnoty gruntowe są nieruchomościami (a nie podmiotami praw i obowiązków); podatnikami są współwłaściciele gruntów (współposiadacze) i od nich wyegzekwować informacje o gruntach, informacje o lasach i/lub informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, a następnie opodatkować te osoby należnymi podatkami, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej związku z art. 6a ust. 5 i art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 2 i art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465) oraz art. 6 ust. 6 i art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym, na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Podmioty te korzystają ze zwolnienia z tego podatku, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym, w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową, w sytuacji gdy złożą wnioski o zwolnienie, a organ podatkowy decyzją udzieli zwolnienia, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy szkoły nie złożą wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

Wyjaśnić, na kim ciąży obowiązek podatkowy w podatku rolnym w zakresie użytków rolnych, wskazanych w protokole kontroli, w związku z przepisami art. 3 ustawy o podatku rolnym, a następnie ustalić lub określić, po przeprowadzeniu postępowania, wysokość zobowiązania (również za lata ubiegłe), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązania podatkowego lub okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

Podatników, którzy nie wywiązali się z obowiązku złożenia deklaracji na podatek rolny i podatek od nieruchomości, wezwać do ich złożenia i zapłaty należnych podatków, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6a ust. 8 pkt 1 i 3 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 9 pkt 1 i 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

W przypadku niezłożenia deklaracji, określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji

podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w art. 70 § 1 tej ustawy.

2.1.3. Niezamieszczanie daty na dokumentach wpływających do Urzędu Gminy (deklaracjach podatkowych, oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych) – str. 32, 37, 44, 45 protokołu.

Na każdej wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy, umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę ich wpływu do Urzędu Gminy, zgodnie z przepisami § 42 ust. 2 w związku z § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn. zm.).

2.1.4. Niesprawdzanie deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie części użytków rolnych podatkiem od nieruchomości (stawką dla gruntów pozostałych),*
- *niewyjaśnienie przyczyn wykazania przez podatników w deklaracji na podatek od nieruchomości innej powierzchni gruntów niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej i w rezultacie nieopodatkowanie części gruntów (o pow. 3,35 ha),*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości wspólników spółki cywilnej na zasadach określonych dla osób prawnych,*
- *opodatkowanie niektórych podatników podatku od środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji,*
- *opodatkowanie pojazdu z zastosowaniem nieprawidłowej stawki podatkowej – str. 32, 33, 37 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do rzetelności złożonych deklaracji (np. w przypadku wykazania przez podatnika innej powierzchni gruntów, niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej albo w sytuacji gdy podatnik nie podał informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku), wzywać podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, pamiętając, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, natomiast użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wspólników spółki cywilnej opodatkowywać na zasadach określonych dla osób fizycznych, z uwzględnieniem przepisów art. 6 ust. 6 i 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze, że podatnikami podatku od nieruchomości są właściciele oraz posiadacze nieruchomości, czyli w tym przypadku wspólnicy spółki cywilnej, w związku z przepisami art. 3 ust. 1 tej ustawy.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, w związku z przepisami art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Pojazdy opodatkowywać podatkiem od środków transportowych, z zastosowaniem stawki właściwej dla danego rodzaju pojazdu, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wystąpić do wskazanych w protokole podatników o przedłożenie korekt deklaracji, również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.5. Nieprawidłowości przy udzielaniu zwolnień z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, polegające na:

- odbieraniu oświadczeń od podatników, ubiegających się o zwolnienie, które nie zostały złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania,*
- niewskazywaniu wartości pomocy publicznej w decyzjach,*
- udzielaniu zwolnień, mimo niezłożenia przez podatników wymaganych informacji w zakresie pomocy publicznej – str. 36 protokołu.*

W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

Zwolnienia z podatku rolnego z tytułu zakupu gruntów udzielać w formule

de minimis, na podstawie przepisów rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. L 352 z 24.12.2013 r.), zgodnie z wyjaśnieniem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 30 grudnia 2013 r. zamieszczonym na stronie www.bip.minrol.gov.pl.

Od podatników ubiegających się o to zwolnienie egzekwować obowiązek złożenia - wraz z wnioskiem i zaświadczeniami o pomocy de minimis w rolnictwie jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo oświadczeniami o wielkości pomocy de minimis w rolnictwie otrzymanej w tym okresie albo oświadczeniami o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie - informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis w rolnictwie na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121, poz. 810), mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.). W przypadku niedołączenia do wniosku wymaganych zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, pomoc nie może być udzielona, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 powołanej ustawy.

W decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego, podawać wartość udzielonej pomocy publicznej, w związku z art. 210 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej, uwzględniając zasady jej obliczania, wskazane w przepisach art. 11 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej oraz § 4 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. Nr 194, poz. 1983 z późn. zm.).

2.1.6. Udzielanie umorzeń, mimo niewyjaśnienia, czy udzielona ulga stanowi pomoc publiczną. Rozkładanie na raty zapłaty zaległości podatkowej bądź odraczanie terminu płatności podatku bez zebrania materiału dowodowego uzasadniającego udzielenie ulgi – str. 38, 39 protokołu.

Decyzje w sprawie ulg w zapłacie podatków podejmować po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, mającego na celu ustalenie, czy udzielone umorzenie stanowi pomoc publiczną, w rozumieniu przepisów art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/2 z późn. zm.) oraz czy zachodzą przesłanki ważnego interesu podatnika lub interesu publicznego, w związku z przepisami art. 67a § 1, art. 67b § 1 i art. 122 Ordynacji podatkowej.

W przypadku gdy wnioskowana przez podatnika ulga podatkowa stanowi pomoc de minimis udzielać jej w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego, zgodnie z art. 67b § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej.

2.1.7. Niewydanie decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego – str. 40 protokołu.

Osoby fizyczne opodatkowywać podatkiem rolnym w drodze decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego (decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego pobieranego w formie łącznego zobowiązania pieniężnego), zgodnie z przepisami art. 6a ust. 6 i art. 6c ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

2.1.8. Pobieranie opłaty targowej z zastosowaniem stawki, której nie określiła Rada Gminy w obowiązującej uchwale Nr XXXIII/211/06 Rady Gminy Wąwolnica z dnia 27 kwietnia 2006 r. w sprawie określenia zasad ustalania i poboru, terminów płatności, wysokości stawek opłaty targowej oraz zarządzenia jej poboru w drodze inkasa, na terenie Gminy Wąwolnica – str. 41 protokołu.

Opłatę targową pobierać w wysokości stawek opłat określonych przez Radę Gminy, mając na uwadze przepisy art. 19 pkt 1 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.9. Niepobieranie odsetek za zwłokę od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu czynszu najmu oraz z tytułu partycypacji w kosztach realizacji inwestycji dotyczącej budowy kanalizacji sanitarnej – str. 43, 46 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 w związku z art. 359 § 1 i 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

2.1.10. Wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na okres krótszy niż 4 lata. Niewydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, w związku z niewniesieniem opłaty w ustawowo określonym terminie – str. 44 protokołu.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wydawać na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, stosownie do

przepisów art. 18 ust. 9 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.).

Wydawać decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku niewniesienia opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w terminie ustawowym, stosownie do przepisów art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w związku z przepisami art. 162 § 1 pkt 1 i § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.)

Ponadto rozważyć przedłożenie Radzie Gminy projektu uchwały ustalającej stawkę procentową opłaty adiacenckiej, z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.) - str. 45 protokołu.

2.1.11. Umorzenie należności wynikającej z umowy z tytułu partycypacji w kosztach realizacji inwestycji dotyczącej budowy kanalizacji sanitarnej, w sytuacji gdy Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym – str. 47 protokołu.

Opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacie należności pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym, wskazującej również warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną oraz organy uprawnione do udzielania tych ulg, stosownie do przepisów art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Do czasu ustalenia tych zasad przez Radę Gminy nie udzielać ulg w spłacie tych należności.

2.2. W zakresie zamówień publicznych:

2.2.1. Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówień pn.:

- a) „Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Wąwolnica”, polegające na wymaganiu od wykonawców dokonania wizji lokalnej przed złożeniem oferty,*
- b) „Dowożenie i odwożenie uczniów do szkół podstawowych i gimnazjum na terenie gminy Wąwolnica w roku szkolnym 2013/2014”, polegające na wymaganiu od wykonawców*

załączenia do oferty – na potwierdzenie spełniania warunków udziału dotyczących:

- *posiadania uprawnień do wykonywania określonej czynności – dokumentu potwierdzającego posiadanie uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, w szczególności koncesji, zezwolenia lub licencji – bez wskazania konkretnego dokumentu, na podstawie którego zamawiający oceni spełnienie przez wykonawcę tego warunku*
- *dysponowania odpowiednim potencjałem technicznym - dokumentów potwierdzających badania techniczne pojazdów,*
- *dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia – wykazania się dysponowaniem osobami posiadającymi uprawnienia do kierowania pojazdami, bez wskazania jakich konkretnie uprawnień zamawiający wymaga oraz oświadczeń opiekunów, dotyczących przyjęcia przez nich obowiązków opiekuna i odpowiedzialności za uczniów podczas transportu, których możliwości żądania nie przewidywały obowiązujące przepisy – str. 63, 65-66 protokołu.*

Na wykonawców ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego nie nakładać obowiązku dokonania wizji lokalnej w miejscu realizacji zamówienia, bowiem możliwości takiej nie przewidują przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.); zgodnie z przepisami art. 29 ust. 1 tej ustawy to na zamawiającym ciąży obowiązek opisanie przedmiotu zamówienia w sposób jednoznaczny i wyczerpujący, za pomocą dostatecznie dokładnych i zrozumiałych określeń, z uwzględnieniem wszystkich wymagań i okoliczności mogących mieć wpływ na sporządzenie oferty.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 cytowanej ustawy i wskazanych w przepisach rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013r., poz. 231). Zamawiający – w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy określi te warunki i dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów art. 22 ust. 3 i art. 26 ust. 2 w związku z art. 41 pkt 7 i art. 36 ust. 1 pkt 5 powołanej ustawy, np. w celu oceny spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu dotyczących:

- *posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, zamawiający może żądać w szczególności koncesji, zezwolenia lub licencji – na podstawie przepisów § 1 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia – jedynie wtedy, gdy przedmiot zamówienia wymaga posiadania takich uprawnień i zamawiający zamieści opis sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku (tj. wskaże - jakie konkretnie uprawnienia są wymagane do*

- prowadzenia określonej działalności lub czynności oraz przepisy prawa, które nakładają obowiązek ich posiadania); w przypadku usług transportu lub przewozu dokumentami takimi mogą być – w zależności od rodzaju i zakresu świadczonych usług – licencja albo zezwolenie, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1, art. 5b ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2013r., poz. 1414 z późn. zm.),
- dysponowania osobami zdolnymi do wykonania zamówienia – żądając od wykonawców wykazu osób, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, wraz z z informacjami na temat ich kwalifikacji zawodowych – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia – wskazywać jakie kwalifikacje niezbędne do wykonania zamówienia zamawiający uzna za spełnienie tego warunku.

Od wykonawców nie żądać – na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu – dokumentów potwierdzających badania techniczne pojazdów, czy też oświadczeń opiekunów, dotyczących przyjęcia przez nich obowiązków opiekuna oraz odpowiedzialności za uczniów podczas transportu, bowiem możliwości takich nie przewidują przepisy cytowanego rozporządzenia, natomiast wymogi, aby usługi były wykonywane przy użyciu pojazdów sprawnych technicznie i dopuszczonych do ruchu oraz o zapewnieniu opieki podczas przewozu, mogą być ujęte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia, na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 16 ustawy Prawo zamówień publicznych, w ramach istotnych postanowień umowy o zamówienie publiczne.

2.3. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

2.3.1. Nierozliczenie dotacji udzielonej Gminnej Bibliotece Publicznej w Wąwolnicy na działalność statutową w 2013 r. – str. 70 protokołu.

Rozliczać dotacje udzielone z budżetu gminy samorządowym instytucjom kultury, mając na uwadze przepisy art. 126 oraz art. 252 ust. 3 i 5 ustawy o finansach publicznych.

3. W zakresie mienia komunalnego:

3.1. Niesporządzenie wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę – str. 72 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2014 r., poz. 518 z późn.zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1b tej ustawy.

3.2. Nieokreślenie, w wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, terminu do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w ich nabyciu – str. 73 protokołu.

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zamieszczać termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości, stosownie do przepisów art. 35 ust. 2 pkt 12 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

3.3. Niezamieszczenie – w ogłoszeniach o przetargach na sprzedaż nieruchomości gminnych i protokołach z przetargów - informacji o obciążeniach nieruchomości oraz zobowiązaniach, których jest przedmiotem, a w ogłoszeniach o kolejnych przetargach – informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego przetargu – str. 73 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu ustnym nieograniczonym oraz w protokole przeprowadzonego przetargu zamieszczać wszystkie informacje wymagane odpowiednio przepisami § 13 oraz § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

W przypadku ogłoszenia kolejnego przetargu na zbycie nieruchomości, w ogłoszeniu podawać terminy przeprowadzenia poprzedniego przetargu, stosownie do przepisów art. 38 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

3.4. Sprzedaż nieruchomości w przetargu po cenie równej cenie wywoławczej – str. 73 protokołu.

Przy sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu ustnego nieograniczonego przestrzegać przepisów § 14 ust. 5 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, zgodnie z którymi przynajmniej jeden uczestnik przystępujący do przetargu powinien zaoferować co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej. W przypadku gdy żaden z uczestników nie zaoferuje postąpienia ponad cenę wywoławczą, przetarg uznawać za zakończony wynikiem negatywnym, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

3.5. Niesporządzanie informacji o wynikach przetargów na sprzedaż nieruchomości gminnych – str. 74 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości informację o wyniku przetargu na sprzedaż nieruchomości gminnej, stosownie do przepisów § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

3.6. Niezawiadomienie na piśmie osoby ustalonej jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży – str. 74 protokołu.

Osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, stosownie do przepisów art. 41 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami, mając na uwadze przepisy ust. 2 tego artykułu, zgodnie z którymi jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanych w zawiadomieniu, organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu.

Ponadto w trakcie kontroli problemowej gospodarki finansowej Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wąwolnicy stwierdzono:

- 1. Nieprzeprowadzenie naboru na wolne stanowisko kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wąwolnicy i powierzenie pełnienia tych obowiązków (od 1 lutego 2011 r.) pracownikowi niespełniającemu wymagań kwalifikacyjnych w zakresie wykształcenia. Ustalanie wynagrodzeń pracowników Zakładu Gospodarki Komunalnej w Wąwolnicy – str. 1, 13 protokołu kontroli problemowej Zakładu.*

Powierzenia pracownikowi wykonywania innej pracy niż określona w zawartej z nim umowie o pracę, zgodnej z jego kwalifikacjami, dokonywać na okres do 3 miesięcy w roku kalendarzowym, zgodnie z przepisami art. 21 z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.).

Podjąć działania mające na celu zatrudnienie kierownika Zakładu Gospodarki Komunalnej, mając na uwadze wymagania co do osób zatrudnianych na kierowniczych stanowiskach urzędniczych, określone w przepisach art. 6 ust. 4 tej ustawy.

Przestrzegać kompetencji kierownika jednostki organizacyjnej do wykonywania czynności z zakresu prawa pracy wobec pracowników tej jednostki, zgodnie z przepisami art. 7 pkt 4 cytowanej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy

o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Do wiadomości:

Rada Gminy Wąwolnica